

Jussi Adler-Olsen

De vrouw in de kooi

Vertaald door Kor de Vries

2013 Prometheus Amsterdam

*Opgedragen aan Hanne Adler-Olsen.
Zonder haar zou de bron opdrogen.*

Eerste druk 2010

Eenendertigste druk 2013

Oorspronkelijke titel *Kvinden i buret*

© 2008 Jussi Adler-Olsen

© 2010 Nederlandse vertaling Uitgeverij Prometheus en Kor de Vries

Omslagontwerp Dog & Pony/DPS

Foto omslag Getty Images

Foto auteur Jörg Carstensen

Opmaak binnenwerk ZetSpiegel, Best

www.uitgeverijprometheus.nl

ISBN 978 90 446 2267 6

Proloog

Ze krabde haar vingertoppen tot bloedens toe open op de gladde wanden en sloeg met haar vuisten tegen de dikke ruiten tot ze haar handen niet meer voelde. Minstens tien keer was ze op de tast naar de stalen deur geschuifeld, had haar nagels in de kier gezet en eraan getrokken, maar de deur was onwrikbaar en de rand was scherp.

Uiteindelijk, toen het vlees haar nagels losliet, zakte ze zwaar hijgend op de ijskoude vloer in elkaar. Eventjes staarde ze met wijd opengesperde ogen en bonkend hart in het aardedonker en begon toen te gillen. Ze gilde tot haar oren begonnen te suizen en haar stem het begaf.

Ze legde haar hoofd in haar nek en voelde weer de frisse lucht die uit het plafond naar beneden stroomde. Misschien kon ze erbij komen, als ze een aanloop nam en sprong en iets kon beetpakken. Misschien dat er dan iets gebeurde.

Ja, misschien zouden haar kwelgeesten buiten dan gedwongen worden binnen te komen. En als ze dan met uitgestoken vingers op hun ogen mikte, kon ze hen misschien blind maken. Als ze maar snel genoeg was en niet aarzelde, dan lukte het haar misschien. En dan lukte het haar misschien ook om te ontsnappen.

Ze zoog even op haar bloedende vingers, zette ze daarna op de vloer en duwde zichzelf omhoog.

Ze staarde blind naar het plafond. Misschien was het te hoog om

te springen. Misschien was er helemaal niets wat ze kon beetpakken. Maar ze moest het proberen. Wat moest ze anders?

Ze trok haar jas uit en legde die zorgvuldig in een hoek, zodat ze er niet over zou struikelen. Toen zette ze zich in één keer af van de vloer en strekte haar armen zo ver omhoog als ze kon, maar raakte niets. Dat deed ze nog een paar keer, voor ze achteruit naar de muur liep en eventjes op adem kwam. Daarna nam ze een aanloop en sprong met alle kracht in het donker omhoog, met haar armen om zich heen zwaaiend naar een sprankje hoop. Toen ze naar beneden tuimelde, gleed haar ene voet weg op de gladde vloer en viel haar lichaam opzij. Ze kreunde zwaar toen haar schouder het beton raakte, en ze gilde toen haar hoofd tegen de wand knalde en haar hersenen met lichtflitsen vulde.

Ze lag heel lang muisstil en wilde alleen maar huilen, maar deed het niet. Als haar bewakers haar hoorden, zou dat verkeerd worden uitgelegd. Ze zouden denken dat ze het opgaf, maar dat was niet zo. Integendeel. Ze zou zich alleen op zichzelf concentreren. Voor hen was ze de vrouw in de kooi, maar de afstand tussen de spijlen bepaalde zij. Ze zou denken aan dingen die zich naar de wereld openen en de waanzin op afstand hielden. Ze zouden haar er nooit van haar leven onder krijgen. Dat besloot ze daar op de vloer, terwijl haar schouder zwaar bonkte en de zwellingen rond haar oog het helemaal dichtdrukten.

Op een dag zou het haar lukken te ontsnappen.

I

2007

Carl deed een stap naar de spiegel toe en liet een vinger over zijn slaap glijden, daar waar de kogel hem had geschampt. De wond was genezen, maar het litteken was duidelijk te zien onder zijn haar, als iemand tenminste zou willen kijken.

Wie zou dat in godsnaam willen? dacht hij terwijl hij zijn gezicht bestudeerde.

Nu was te zien dat hij was veranderd. De rimpels rond zijn mond waren dieper geworden, de randen onder zijn ogen donkerder, en zijn blik liet een innerlijke onverschilligheid zien. Carl Morek was niet langer zichzelf, de ervaren rechercheur die voor zijn werk leefde en ademde. Niet meer de lange, elegante Jut die wenkbrauwen liet fronsen en lippen uiteen deed wijken. Wat moest hij daar in godsnaam ook mee?

Hij knoopte zijn overhemd dicht, trok zijn jas aan, goot het laatste restje koffie naar binnen en trok de voordeur hard achter zich dicht, zodat de overige bewoners van het huis begrepen dat ze nu uit de veren moesten zien te komen. Zijn blik viel op het naam-bordje op de deur. Nu werd het hoog tijd het te vervangen. Het was al lang geleden dat het lang geleden was dat Vigga was verhuisd. En hoewel ze nog niet waren gescheiden, die race was gelopen.

Hij draaide zich om en liep in de richting van het paardenpad. Als hij over twintig minuten de trein haalde, dan kon hij ruim een

halfuur bij Hardy in het ziekenhuis zijn, voor hij door moest naar het bureau.

Hij zag de kerk rood uitsteken boven de kale bomen en probeerde zichzelf eraan te herinneren hoeveel mazzel hij ondanks alles had gehad. Slechts twee centimeter naar rechts en Anker had nog steeds geleefd. Slechts een centimeter naar links, dan was hij zelf gedood. Een paar grillige centimeters die hem hadden gescheiden van de tocht langs de groene weilanden en de koude graven een paar honderd meter voor hem.

Carl probeerde het te begrijpen, maar dat was moeilijk. Hij wist niet veel over de dood zelf. Alleen dat hij zo onvoorspelbaar kon zijn als een blikseminslag, en zo onmetelijk stil als hij was ingetreden.

Hij wist daarentegen alles over hoe heftig en zinloos het was om dood te gaan. Dat wist hij écht.

Slechts een paar weken na het verlaten van de politieschool had de aanblik van het eerste moordslachtoffer zich op Carls netvlies gebrand. Een kleine, tengere vrouw die door haar man was gewurgd en nu op de grond lag, met matte ogen en een gelaatsuitdrukking die Carl zich wekenlang ellendig deden voelen. Sindsdien waren er een heleboel gevallen bij gekomen. Iedere ochtend had hij zich erop voorbereid alles te zien. De bebloede kleren, de lijkleke gezichten, de kille foto's. Iedere dag had hij naar de leugens en de excuses van mensen zitten luisteren. Iedere dag zijn eigen misdrijf in een nieuwe verschijningsvorm, en gaandeweg steeds irrelevanter. Vijfentwintig jaar bij de politie en tien jaar bij de afdeling Moordzaken maakten je hard.

Zo was het gegaan tot die dag waarop er een zaak kwam die door zijn pantser heen wist te dringen.

Ze hadden hem, Anker en Hardy naar een halfvergane barak aan een platgereden grindweg op Amager gestuurd, waar een lijk lag te wachten om zijn volstrekt eigen verhaal te vertellen.

Zoals zo vaak was het de stank geweest die een buurman had doen reageren. Gewoon een kluizenaar die vreedzaam in zijn eigen vuil was gaan liggen en zijn laatste drankadem had uitgeblazen, zou je denken, totdat men de spijker uit een spijkerpistool ontdekte die voor de helft in zijn schedel was doorgedrongen. Vanwege die spij-

ker had de afdeling Moordzaken van de Kopenhaagse politie de zaak overgenomen.

Die dag was Carls team aan de beurt, iets waartegen hij noch zijn twee collega's bijzondere bezwaren hadden, hoewel Carl zich als gebruikelijk beklaagde over de werkdruk en de traagheid van de andere teams. Maar wie had ook kunnen weten hoe fataal deze zaak zou aflopen? Dat er nog geen vijf minuten verstreken vanaf het moment dat ze de lijkklucht binnenstapten tot Anker in een plas bloed lag, Hardy zijn allerlaatste stappen had gelopen en dat bij Carl het vuur was gedoofd dat absoluut noodzakelijk was als je speurder bij de afdeling Moordzaken van de Kopenhaagse politie wilde zijn.

De roddelbladen waren dol op alles waar vicevoorzitter Merete Lynggaard van de Democratische Partij voor stond. Op haar scherpe replieken vanaf het spreekgestoelte in het parlement en op haar gebrek aan respect voor de minister-president en zijn jaknikkers. Op haar vrouwelijke attributen, haar schalkse ogen en haar verleidelijke lachkuiltjes. Ze waren dol op haar vanwege haar jeugdigheid en haar succes, maar ze waren vooral dol op haar vanwege de voeding die ze gaf aan speculaties over waarom zo'n begaafde, knappe vrouw zich nog nooit met een man in het openbaar had vertoond.

Merete Lynggaard verkocht gigantische aantallen bladen. Lesbisch of niet, ze was echt prima leesvoer.

Dat wist Merete allemaal maar al te goed.

'Waarom ga je niet met Tage Baggesen uit?' drong haar secretaresse aan terwijl ze naar haar kleine, blauwe Audi trippelden, tussen de plassen door die naar de parkeerplaatsen op de binnenplaats van de oude Rijksdag stroomden. 'Ik weet best dat er veel mannen zijn die je graag mee uit willen nemen, maar hij is echt helemaal ziek van verliefdheid. Hoeveel keer heeft hij inmiddels al geprobeerd je mee uit te vragen? Heb je enig idee hoeveel briefjes hij voor je heeft achtergelaten? Ja, zelfs vandaag heeft hij er nog eentje voor je neergelegd. Geef hem toch een kans, Merete.'

‘Waarom neem je hem zelf niet?’ Merete keek naar beneden en legde een stapel mappen op de achterbank. ‘Wat moet ik met een woordvoerder verkeer en vervoer van Het Radicale Centrum, vertel me dat eens, Marianne? Ben ik soms een rotonde in Herning?’

Merete keek op in de richting van het Arsenaalmuseum, waar een man in een witte regenjas een foto van het gebouw maakte. Had hij zojuist ook een foto van haar gemaakt? Ze schudde haar hoofd. Dat gevoel dat ze in de gaten werd gehouden irriteerde haar zo langzamerhand. Dat was toch je reinste paranoia. Ze moest nu snel zorgen dat ze wat ontspanning kreeg.

‘Tage Baggesen is vijfendertig, ziet er retegoed uit, ja, een paar kilootjes minder zouden hem misschien goeddoen, maar hij heeft wel een landhuis in Vejby. Ja, en ook een paar in Jutland, volgens mij. Wat wil je nog meer?’

Merete keek haar aan. Schudde sceptisch haar hoofd. ‘Ja, hij is vijfendertig en woont samen met zijn moeder. Weet je wat, Marianne, neem hem zelf maar. Jij bent op het moment echt helemaal in de war. Neem hem. Hij is van jou!’

Ze nam een stapel mappen uit de armen van haar secretaresse over en zette ze naast de andere op de achterbank. Het klokje op het dashboard gaf 17.30 uur aan. Ze was al te laat.

‘We zullen je stem vanavond in de Kamer missen, Merete.’

‘Het zal mij benieuwen,’ zei ze schouderophalend. Sinds ze in de politiek was gegaan was er een vaste afspraak geweest tussen haar en de fractieleider van de Democratische Partij dat zij na zes uur ’s avonds zelf haar tijd indeelde, tenzij er sprake was van dringende, noodzakelijke commissieaangelegenheden of wanneer er stemmingen werden gehouden. ‘Geen enkel probleem,’ had hij destijds gezegd, zich bewust van de vele stemmen die ze trok. Dan zou het ook nu wel geen enkel probleem zijn.

‘Kom op, Merete. Zeg nou waar je naartoe moet.’ Haar secretaresse hield haar hoofd schuin. ‘Hoe heet hij?’

Merete glimlachte lichtjes naar haar en trok het portier dicht. Het werd tijd om Marianne Koch te vervangen.

3

2007

Marcus Jacobsen, chef van de afdeling Moordzaken, was een slodervos en dat stoorde hem niet. Rotzooi was immers slechts een uiterlijk verschijnsel. Vanbinnen voelde hij zich uiterst gestructureerd. Daar, in zijn gedreven hersenen, waren de zaken nauwkeurig geordend. Details lieten hem nooit los. Zelfs na tien jaar waren ze nog haarscherp.

Alleen in situaties als daarnet, waarbij het vertrek bomvol zat met naaste, zeer aandachtige medewerkers, die zich langs versleten roltafels en stapels dossiers moesten worstelen, bekeek hij de ravage in zijn kantoor met enige ergernis.

Hij tilde zijn beschadigde Sherlock Holmes-mok op en nam een grote slok van de koude koffie, terwijl hij voor de tiende keer die ochtend aan het halve pakje sigaretten in zijn jaszak dacht. Nu mocht je god nog aan toe niet eens meer een rookpauze nemen op het vierkante binnenplein. Verrekte voorschriften.

'Zeg, luister eens!' Marcus Jacobsen richtte zijn blik op zijn plaatsvervangend chef Lars Bjørn, die hij na de algemene briefing had gevraagd om op zijn kantoor te blijven. 'Die zaak met die fietsmoord in Valbyparken zuigt ons helemaal leeg als we niet uitkijken,' zei hij.

Lars Bjørn knikte. 'Dus is het mooi beroerd dat Carl Mørck net nu terugkeert naar zijn team en beslag legt op vier van onze beste

rechercheurs. Mensen klagen over hem, en bij wie denk je?' Hij wees naar zijn eigen borstkas, alsof hij de enige was die het gezeik van mensen moest aanhoren.

'Hij komt steeds te laat,' ging hij verder. 'Hij leest zijn mensen de les, zit in zaken te rommelen, neemt zijn telefoon niet op, zijn werkkamer is een chaos en, geloof het of niet, maar ze hebben gebeld van het Forensisch om te klagen over een telefoongesprek met hem. De jongens van het Forensisch, hoor je wat ik zeg? Nou, dáár is echt wel wat voor nodig. Wat Carl ook heeft meegemaakt, we moeten er iets aan doen, Marcus. Anders weet ik niet hoe de afdeling moet functioneren.'

Marcus trok zijn wenkbrauwen op. Hij zag Carl voor zich. Eigenlijk mocht hij hem wel, maar die eeuwig sceptische ogen en grievende opmerkingen konden bij iedereen het bloed aan de kook brengen, dat wist hij best. 'Nee, je hebt gelijk. Waarschijnlijk konden alleen Hardy en Anker het uithouden met hem samen te werken. Maar die waren zelf ook ietwat bijzonder.'

'Marcus. Mensen zeggen het niet rechtstreeks, maar de man is een regelrechte lastpost, en dat is hij trouwens altijd al geweest. Hij is niet geschikt om bij ons te werken, wij zijn hier te afhankelijk van elkaar. Carl was als collega al vanaf dag één hopeloos. Waarom heb je hem eigenlijk uit Bellahøj hierheen gehaald?'

Marcus keek Bjørn strak aan. 'Hij was en hij is een fantastische onderzoeker, Lars. Daarom.'

'Ja, ja. Ik weet dat we hem niet zomaar de laan uit kunnen sturen, en al helemaal niet in deze situatie, maar we moeten er iets op vinden, Marcus.'

'Hij is nog maar een weekje terug van zijn ziekteverlof, dus we moeten hem een kans geven. Misschien moeten we proberen hem wat te ontzien?'

'Weet je het zeker? De laatste weken hebben we er veel meer zaken bij gekregen dan we aankunnen. En sommige zijn bovendien heel grote zaken, dat weet jij ook. Die brand aan de Amerikavej, is dat een moordzaak of niet? De roofoverval aan de Tømsgårdsvej, waarbij een bankklant om het leven kwam. De verkrachting in Tårnby, waarbij het meisje werd omgebracht, de steekmoord in die jongensbende in Sydhavnen, die fietsmoord in Valbyparken. Moet ik doorgaan? Daar komen alle oude zaken nog eens bij. Met een

aantal daarvan zijn we nog niet eens begonnen. En dan zit er een teamleider als Mørck. Traag, dwars, nors, ruziemakend en vervelend tegen zijn collega's, waardoor het team uit elkaar dreigt te vallen. Het is iedereen een doorn in het oog, Marcus. Laat Carl naar de duivel lopen en laat hier wat vers bloed komen. Ik weet dat het grof klinkt, maar zo denk ik erover.'

De chef Moordzaken knikte. Hij had net tijdens de briefing op de mensen gelet. Zwijgzaam, verbeterd en moe. Natuurlijk wilden ze niet afgezeken worden.

Zijn plaatsvervangend chef ging bij het raam staan en keek naar de gebouwen aan de overkant. 'Ik denk dat ik een voorstel voor een oplossing heb. Misschien krijgen we wel problemen met de vakbond, maar ik denk het eigenlijk niet.'

'Lars, verdomme. Ik heb geen zin om met de vakbond in de clinch te liggen. Als jij van plan bent zijn werksituatie te verslechteren, dan staan ze meteen op de stoep.'

'We geven hem een schop naar boven!'

'Aha.' Dit was voor Marcus het moment om op te passen. Zijn plaatsvervangend chef was een ongelooflijk goede rechercheur, een massa aan ervaring en opgeloste zaken op zijn naam, maar als verantwoordelijke voor het personeel had hij nog steeds een hoop te leren. In dit gebouw trapte je mensen niet zomaar naar beneden of naar boven. 'Jij stelt voor dat we hem een schop naar boven geven, zeg je? Hoe dan? En wie denk je dat er voor hem plaats moet maken?'

'Ik weet dat je het grootste deel van de nacht op bent geweest en dat je het de hele ochtend druk hebt gehad met die verrekte moord in Valby, dus waarschijnlijk heb je het nieuws niet gevolgd. Maar heb je gehoord wat er deze ochtend in het parlement is gebeurd?'

De chef Moordzaken schudde zijn hoofd. Het was waar dat hij te veel aan zijn hoofd had gehad sinds de fietsmoord in Valbyparken een nieuwe wending had genomen. Tot gisteravond hadden ze een goede getuige gehad, een betrouwbare getuige, en zij had nog veel meer te vertellen, dat was volstrekt duidelijk. Ze waren er zeker van dat ze heel dicht bij een doorbraak waren. Maar toen klapte de getuige ineens dicht als een oester. Iemand in haar kennissenkring was bedreigd, dat was de voor de hand liggende verklaring. Ze hadden haar verhoord tot ze helemaal gaar was, ze hadden met haar doch-

ters en haar moeder gesproken, maar niemand wilde iets zeggen. Ze waren domweg bang. Nee, Marcus had niet zoveel geslapen. Dus afgezien van de koppen van de ochtendkranten wist hij nergens van.

‘Is het de Partij voor Denemarken weer?’ vroeg hij.

‘Exact. Hun justitiewoordvoerder is nog maar eens een keer met het voorstel gekomen, in het verlengde van het politieakkoord, en deze keer is er een meerderheid voor te vinden. Het wordt aangenomen, Marcus. Piv Vestergård krijgt haar zin.’

‘Dat meen je niet!’

‘Ze hield een donderpreek van wel twintig minuten, en de regeringspartijen steunden haar natuurlijk, hoewel de Conservatieve Partij zich beslist heeft zitten verbijten.’

‘En?’

‘Ja, wat denk je? Ze kwam met vier voorbeelden van gruwelijke zaken die in de ijskast waren gezet en waarmee de publieke zaak volgens haar niet gediend is als ze onopgelost blijven. En ze had nog veel meer in petto, kan ik je vertellen.’

‘Godsamme nog aan toe! Denkt ze dat de recherche voor de lol zaken opschort?’

‘Ze wekte de suggestie dat dat voor bepaalde type zaken het geval zou kunnen zijn.’

‘Wat een geklets! Zoals bijvoorbeeld?’

‘Ze benadrukte onder andere zaken waarbij leden van de Partij voor Denemarken en de Liberale Partij slachtoffer zijn geweest van een misdrijf. We hebben het over landelijke zaken.’

‘Dat mens is geestelijk in de war!’

De plaatsvervangend chef schudde zijn hoofd. ‘O, denk je dat? Dat was nog maar een deel van het verhaal. Daarna noemde ze natuurlijk ook zaken van kinderen die zijn verdwenen, van politieke organisaties die te maken hebben gehad met op terrorisme lijkende aanvallen, zaken met een bijzonder barbaars karakter.’

‘Ja ja, ze probeert stemmen binnen te halen, dát is het.’

‘Ja, reken maar dat ze dat probeert, maar anders was haar dat waarschijnlijk wel buiten de vergaderzaal gelukt. Maar ze proberen allemaal stemmen te winnen, want alle partijen zijn op dit moment in onderhandeling op het ministerie van Justitie. De documenten belanden in razend tempo bij de Financiële Commissie. We hebben binnen veertien dagen een besluit, als je het mij vraagt.’

‘En wat zou dat dan heel precies betekenen?’

‘Dat er een nieuwe afdeling bij de recherche moet komen. Ze stelde zelf voor dat die “afdeling q” zal heten, naar de q op het stembiljet bij de Partij voor Denemarken. Ik weet niet of dat een grapje was, maar zo zal het gaan.’ Hij lachte wrang.

‘En het doel? Nog steeds hetzelfde?’

‘Ja, het enige doel is kort maar krachtig “zaken die bijzondere aandacht vragen” aan te pakken.’

‘Zaken die bijzondere aandacht vragen aanpakken.’ Hij knikte. ‘Ja, dat is een heel mooie Piv Vestergård-uitdrukking die klinkt als een klok. En wie moet gaan beoordelen welke zaken deze aanduiding verdienen? Heeft ze dat ook gezegd?’

De plaatsvervangend chef haalde zijn schouders op.

‘Goed, ze vraagt ons om te doen wat we toch al doen. En wat dan nog? Wat heeft dat met ons te maken?’

‘De afdeling is een taak voor de Dienst Nationale Recherche, maar moet naar alle waarschijnlijkheid administratief onder de afdeling Moordzaken van de Kopenhaagse politie worden geplaatst.’

De mond van de chef Moordzaken viel open van verbazing. ‘Dat meen je toch niet! Wat bedoel je met administratief?’

‘Wij stellen budgetten beschikbaar en leggen verantwoording af. Wij stellen kantoorpersoneel ter beschikking. Ja, en ruimte.’

‘Ik begrijp het niet. Moet een afdeling in Kopenhagen nu ook oude zaken uit de politieregio Hjørring gaan oplossen? Daar gaan ze in de regio’s toch nooit mee akkoord. Die zullen in die afdeling vertegenwoordigd willen zijn.’

‘Dat is niet de bedoeling. Men wil het presenteren als een ontlasting voor de districten. Niet als een extra taak.’

‘Dus dat wil zeggen dat er in dit gebouw nu ook een Vliegende Brigade voor hopeloze gevallen moet worden gehuisvest? Met mijn medewerkers als back-up? Nee, godsamme nee, over mijn lijk, zeg ik je.’

‘Marcus, luister eens. Er is slechts sprake van hier en daar een paar uurtjes voor maar heel weinig medewerkers. Het stelt niets voor.’

‘Het klinkt niet alsof het niets voorstelt.’

‘Goed, dan zeg ik het gewoon zoals ik het zie, duidelijk?’

De chef Moordzaken wreef over zijn voorhoofd. Had hij een keus?

‘Marcus, er komt geld voor vrij.’ Hij pauzeerde even en keek zijn chef indringend aan. ‘Niet veel, maar genoeg om één persoon bezig te houden en tegelijkertijd een paar miljoen in onze eigen afdeling te pompen. Het is een extra budget, dat andere taken niet mag verdringen.’

‘Oké! Een paar miljoen?’ Hij knikte belangstellend. ‘Oké, oké!’

‘Geniaal, of niet? Wij richten de afdeling in een ommezien op, Marcus. Ze gaan ervan uit dat we op onze achterste benen gaan staan, maar dat doen we juist niet. We geven ze een tegemoetkomend voorstel en een budget, waarbij we voorkómen dat we de taken te specifiek oormerken. En dan geven we Carl Mørck de leiding over de afdeling, maar er valt niet zoveel te leiden, want hij gaat er in zijn eentje mee aan de slag. En dat op veilige afstand van alle anderen, dat beloof ik je.’

‘Carl Mørck als hoofd van afdeling Q!’ De chef Moordzaken zag het voor zich. Zo’n afdeling kon zich makkelijk redden van een budget van minder dan één miljoen per jaar. Reizen, laboratorium-onderzoek en alles erbij inbegrepen. Als de afdeling vijf miljoen per jaar voor de taken verlangde, dan had hij genoeg voor een paar extra onderzoeksteams bij de afdeling Moordzaken. Die konden zich dan voornamelijk met oudere zaken bezighouden. Misschien geen afdeling Q-zaken, maar iets van die orde. Vervagende grenzen, dat was de sleutel van dit alles. Geniaal, ja. Niets minder dan dat.

4

2007

Hardy Henningsen was de langste medewerker die ooit op het hoofdbureau van politie had gewerkt. Zijn militaire papieren zeiden twee meter zeven, maar ook dát was nog te weinig. Als ze een aanhouding verrichtten was Hardy altijd degene die het woord deed, zodat mensen omhoog moesten kijken terwijl hun rechten werden voorgelezen. Zoiets maakte op de meesten een blijvende indruk.

Op dit moment was Hardy's lengte geen voordeel. Voor zover Carl het kon inschatten werden die lange, lamme benen nooit echt uitgestrekt. Carl had de zuster voorgesteld dat ze het voeteneind van het bed zaagden, maar zo ver reikte haar vakbekwaamheid blijkbaar niet.

Hardy zei nergens iets over. Zijn televisie stond dag en nacht aan, en mensen stoven de kamer in en uit, maar hij reageerde niet. Hij lag daar maar in de Kliniek voor Ruggenmergletsel in Hornbæk en probeerde te leven. Eten kauwen, wat trekken met zijn schouder, die het enige onder zijn nek was waarover hij controle had, en verder de verplegers laten worstelen met zijn verlamde, onhandelbare lichaam. Hij keek gewoon naar het plafond als ze zijn kruis wasten, naalden in hem staken, zijn stomazakjes leegden. Nee, Hardy zei niet zoveel meer.

'Ik ben weer begonnen op het bureau, Hardy,' zei Carl terwijl hij het dekbed rechtrok. 'Ze werken met man en macht aan de zaak.

Hoewel ze nog niets hebben gevonden zullen ze die lui die ons hebben neergeschoten wel vinden.'

Hardy's zware oogleden bewogen geen millimeter. Hij gunde Carl noch de opgeklopte, nietszeggende reportage van *7½ News* over de ontruiming van Ungdomshuset in Kopenhagen een blik waardig. Blijkbaar liet alles hem onverschillig. Hij was niet eens woedend meer. Carl begreep hem beter dan wie dan ook. Ook al toonde hij het Hardy niet, alles liet ook hem totaal onverschillig. Wie wie had neergeschoten deed er geen reet toe. Wat hielp dat ook? Was het niet de een, dan was het wel de ander. Er was genoeg van dat uitschot onder de mensen.

Hij knikte kort naar de verpleegkundige die met een nieuw infuus binnenkwam. De laatste keer dat hij hier was, had ze hem verzocht buiten te wachten terwijl ze Hardy hielp. Haar verzoek was weinig succesvol geweest en het was duidelijk dat ze dat niet had vergeten.

'Goh, u hier?' zei ze nors en ze keek op de klok.

'Het komt me beter uit vóór ik naar mijn werk ga. Is dat een probleem?' Ze keek nogmaals op de klok. Ja, hij begon inderdaad later dan de meeste mensen.

De verpleegkundige trok Hardy's arm naar voren en bekeek het druppelinfuus op de rug van zijn hand. Toen ging de deur naar de gang open en kwam de eerste fysiotherapeut binnen. Haar stond een zware klus te wachten.

Hij klopte op het laken, waaronder de contouren van Hardy's rechterarm te zien waren. 'Die kenus hier willen je graag even voor zichzelf hebben, dus ga ik er nu maar vandoor, Hardy. Ik kom morgen wat vroeger, dan praten we verder. Hou de moed erin.'

Hij trok de medicijnlucht met zich mee de gang op en leunde tegen de muur. Zijn overhemd plakte tegen zijn rug en de plekken onder zijn armen ploegden zich steeds verder door de stof. Na dat schietincident was daar maar heel weinig voor nodig.

Hardy, Carl en Anker waren zoals gebruikelijk eerder op de plaats van de moord op Amager aangekomen dan de anderen en droegen al hun witte pakken, mondmasker, handschoenen en haarnetje, zoals de procedures voorschreven. Het was nog maar een halfuur geleden dat de man met de spijker in zijn hoofd was gevonden. De rit van het hoofdbureau hierheen was de moeite niet waard geweest.

Die dag hadden ze ruim de tijd voor de lijkschouwing plaatsvond. Voor zover ze wisten, was de chef afdeling Moordzaken naar een of andere herstructureringsvergadering met de hoofdcommissaris, maar ze zouden ongetwijfeld zo snel mogelijk samen met de arts ter plaatse zijn. Kantoorrompslomp kon Marcus Jacobsen niet weghouden van een plaats delict.

‘Hier rondom het huis is er voor de technische recherche niet veel te halen,’ zei Anker en hij stak zijn schoenen in de grond, die zacht en modderig was na de regen van de afgelopen nacht.

Carl keek om zich heen. Afgezien van de klompen van de buurman waren er niet veel voetafdrukken rond de barak, van het soort dat het leger in de jaren zestig had verkocht. Destijds waren ze ongetwijfeld uitstekend geweest, maar nu was het met het fraaie uiterlijk van dit huis in elk geval gedaan. De dakspanten waren verzakt, het dakleer zat vol scheuren, in de gevel waren nog geen twee planken die heel waren en het vocht had zijn werk gedaan. Zelfs het naambordje, waarop met een zwarte viltstift Georg Madsen geschreven stond, was half weggerot. En dan was er nog de stank van de overledene die door alle kieren naar buiten kwam. Alles bij elkaar een echt klotehuis.

‘Ik ga even met de buurman praten,’ zei Anker en hij draaide zich om naar de man die een halfuur had staan wachten. Het was hooguit vijf meter naar de veranda voor zijn boerderijtje. Als de barak tegen de vlakte ging, zou zijn uitzicht ongetwijfeld wezenlijk verbeteren.

Hardy kon goed tegen de geur van lijken. Misschien omdat hij groter was en boven het ergste uitstak, misschien omdat zijn reukvermogen uitgesproken slechter was dan dat van de meeste mensen. Deze keer was het extra erg.

‘Mijn god, wat een stank,’ gromde Carl toen ze in de gang stonden en de blauwe plastic overschoenen aantrokken.

‘Ik zet een raam open,’ zei Hardy en hij stapte het vertrek naast de claustrofobische entree binnen.

Carl liep door de deuropening naar de kleine woonkamer. Er viel niet veel licht door het naar beneden getrokken rolgordijn, maar genoeg om de gestalte te zien die in de hoek zat, met een grijs-groene huid en diepe kloven in de blaren die het grootste gedeelte van het gezicht bedekten. Uit zijn neus sijpelde een dunne, rood-

achtige vloeistof, de knopen van zijn overhemd stonden onder druk van het opgezwollen bovenlijf. Zijn ogen waren als was.

‘De spijker in zijn hoofd is erin gejaast met een pneumatisch Paslode-spijkerpistool,’ zei Hardy van achteren, terwijl hij zijn kattoenen handschoenen aantrok. ‘Dat ligt hiernaast binnen op tafel. Daar ligt ook een accuschroevendraaier en die doet het nog steeds. Onthoud dat we navragen hoe lang die kan liggen zonder te worden opgeladen.’

Ze hadden nog maar heel kort rondgekeken toen Anker naar hen toe kwam.

‘De buurman woont hier sinds 16 januari,’ zei hij. ‘Tien dagen dus, en hij heeft de overledene in die periode niet buiten gezien.’ Hij wees naar het dode lichaam en keek rond in de kamer. ‘Hij was buiten op de veranda gaan zitten en genoot van de globale klimaatveranderingen, daarom had hij de stank waargenomen. Op dit moment is hij nogal geschokt, de arme man. Misschien moeten we de arts na de lijkschouwing ook even naar hem laten kijken.’

Wat er daarna gebeurde kon Carl later alleen heel onsamenhangend beschrijven, en daar nam men genoeg mee. Volgens de meeste mensen was hij immers ook niet bij kennis geweest. Maar zo zat het niet in elkaar. Hij herinnerde het zich maar al te goed. Hij had alleen geen zin om in details te treden.

Hij had iemand via de keukendeur horen binnenkomen, maar Carl had niet gereageerd. Misschien was het de stank, misschien had hij gedacht dat het de technische recherche was die was gearriveerd.

Een paar seconden later nam hij met zijn ogen ook een gestalte waar in een roodgeblokt overhemd die naar voren sprong. Hij had het idee dat hij zijn pistool moest trekken, maar hij deed het niet. Zijn reflexen bleven uit. Hij voelde daarentegen de schokgolven toen het eerste schot Hardy in zijn rug trof, waardoor die omviel en Carl onderuithaalde en hem onder zich tegen de grond klemde. De enorme druk van Hardy’s doorboorde lichaam verdraaide Carls ruggengraat fors en deed zijn ene knie kraken.

Toen volgden de schoten die Anker in zijn borstkas en Carl aan zijn slaap raakten. Hij herinnerde zich volkomen helder hoe hij met een koortsachtig hyperventilerende Hardy boven op zich op de grond lag en hoe Hardy’s bloed door zijn beschermingspak heen sijpelde en zich op de vloer vermengde met dat van hem. En terwijl